

OSIP MANDELȘTAM

(1891-1938)

Mai gingaș ca tandrețea
E chipul tău,
Mai albă-i mîna ta
Ca albul pur,
Ți-i chipu- nstrăinat
De-o-ntreagă lume
Și tot ce e al tău-
Predestinat.

Predestinat
Să fii tot tristă
Să-ți ardă mîna,
Rug aprins,
Și vorba
Murmur
De nestins,
Privirea ta
De necuprins.

(1909)

Mi-i dat un corp. Dar ce să fac cu el,
Atît de-al meu și cu nimic la fel?

Și pentru bucuria-naltă de-a trăi
Cui pe-astă lume am a-i mulțumi?

Sunt grădinarul, tot eu sunt și floare,
Deci singur nu-s în lumea închisoare.

Pe geamul veșniciei am lăsat
Pecetea răsuflării de trup cald.

Și-acolo-ncet se izvodește-un chip
De lume încă de nedeslușit.

Întunecarea clipei de va trece,
Izvodu-acela-n veci nu se va șterge.

(1909)

Hai să nu vorbim despre nimic,
Nu-i nevoie să-nvățăm, îți zic,

E atît de trist și de frumos
Sufletul de fiară-ntunecos:

Să-ți dea lecții nu se va grăbi,
Nici măcar nu știe a vorbi,

Dar înoată liber ca delfinii
Prin cărunte hăurile lumii.

(1909)

Silentium

Era-nainte de-a se naște,
Era și melos, și cuvînt,
Și toate cele vii legate
Erau, prin ea, ca-n legămînt.

Respira molcom sînul mării,
Ziua-n lumini se aduna
Și spume pale, viorii
Cupa-n azururi arunca.

Să-mi fie gura fără grai
Precum în prima zi a firii,
Un sunet pur ca de cristal,
Iscat în ziua plămuirii.

Rămii o spumă, Afrodita,
Cuvînt, revino-n melodii
Și, inimă nevinovată,
Cu-al vieții leagăn una fil!

(1910)

Larg pînza își desface-auzul,
Se pierde ochiu-n depărtare
Și corul păsărilor mut
În pacea nopții dă tîrcoale.

Sunt gol, cum și natura este,
Ca cerurile simplu sunt
Iar libertatea-i o poveste
Ca-l păsării în noapte cînt.

Mă uit spre luna nemișcată,
La cerul mort demult privesc;
Lumea-ți bolnavă și ciudată,
Pustiu adînc, eu o primesc !

(1910)

Eu am uitat cuvîntul pe care-aveam să-l spun,
Iar rîndunica oarbă, cu aripile frînte,
Se-ntoarce între umbre și-n hora lor acum
Dansează. Noaptea-n uitare-a prins să cînte.

Stau paserile mute și asfodela-i moartă,
Iar telegarii nopții au coame ca de fum.
Nu-i nimenea în luntrea pe rîul fără apă.
Cuvîntul între greieri și-a fost uitat de drum.

Și-n hău încet răsare o boltă ca de hram.
Se-aruncă Antigona nebună către soare.
Cu-a Styxului blîndețe și cu un verde ram,
O rîndunică moartă îți cade la picioare.

Aș vrea să se deschidă ai degetelor ochi
Să am iar bucuria de-a recunoaște toate.
Ascult în spaimă multă un plîns de muze vechi
Și teamă mi-e de ceață, de cîntec și de moarte.

I-i dat celui ce moare un văz adînc și bun
Și sonurile-n degete-i răsună.
Dar am uitat cuvîntul pe care-aveam să-l spun
Și-n Hades gîndurile fără trup se-adună.

Gîndul cel gol nu-și află haină-n veci,
Doar Antigona, zboară peste fire...
Și arde-ntunecat pe buze reci
A Styxului cîntare amintire.

(1920)

Traducere din l. rusă: LIVIA COTORCEA

